

Schultz Ármin És Árminné

Ez az apuka és a mostohaanyám. Mátyásföldön készült a kép, valamikor az 1940-es években. Az apuka, Schultz Ármin 1888-ban született Balassagyarmaton. Az apuka szerintem elemi iskolát végzett. Balassagyarmaton, valami szabónál tanulta ki a mesterséget. Férfiszabó volt. Apuka 1921-ben házasodott össze a mostohaanyámmal. A mostohaanyám, Ádám Margit is balassagyarmati volt, valamikor az 1890-es években született. És azt hiszem, fiatal korukban ismerték egymást. De hogy Pesten hogy jöttek össze, ezt nem tudom. Őt is anyukának hívtam. Nagyon jó mostohaanyánk volt. Ő kitanult, szalonmunkát végző varrónő, volt szoba-konyhás, komfort nélküli lakása, és mi odaköltöztünk őhozzá, mikor összeházasodtak. Rendesen össze voltak házasodva, de nem emlékszem egyáltalán az esküvőre. A mostohaanyám özvegyasszony volt, amikor apámmal összeházasodtak. Fiatal volt, olyan harminc körüli. Nekem öreg volt persze, néni korú, mert nyolc-kilenc éves voltam akkor. Rendes, modern ruhákat hordott. Divatosan öltözködött. A haja kétoldalt be volt sütve, és kontya volt. Kalapot viselt az utcán, nem kendőt. A mostohaanyám nem volt nagyon vallásos. A nagyünnepeket megtartotta, de péntek esti gyertyagyújtás nem volt. Hanukát sem tartottunk. Széder meg macesz vagy ilyesmi nem volt. Jom Kipurkor böjtölt, és amikor azt a kort elértük, akkor mi is böjtöltünk. Hogy az apuka böjtölt-e, arra nem emlékszem. Jom Kipurkor elmentünk a templomba, de nem voltunk ott egész nap, csak a Kol Nidrén. Bárheszt sütött, azt hiszem, minden pénteken, de nem volt péntek este különleges étel, de szombaton nem főzött. Sóletet ettünk sokszor, mert szerettük. Megcsinálta pénteken a sóletet, és azt szombaton felmelegítette. Arra emlékszem, hogy nyáron mindig olyat főzött pénteken, hogy ne kelljen szombaton melegíteni, ha nem muszáj. Nem volt az anyukánál nagyon szigorú kóser háztartás, de

azért nagyjából az volt. Szóval nem volt összekeverve a tejes a zsírossal, külön is volt a konyhaszekrényben. És hússal és tejjel együtt nem ettünk. Nem volt, mondjuk, hogy egy húsos leves és egy túrós tészta. Soha nem került az asztalra együtt hús meg vaj. A tejeslábas külön volt, mert az minden normális helyen -- azt hiszem, tán a keresztényeknél is -- külön van azért. De nem volt külön mosogatva. És disznóhúst nem főztek. Sokszor baromfival és libazsírral főzött. Vágott libát, vágott baromfit vett anyuka a csarnokban. Zsidótól vette, de hogy kóser volt-e vagy nem, nem tudom. Volt egy bejárónő, mosónő, nem mosott az anyuka. De a főzést, takarítást ő csinálta. Otthon volt, az Etel is otthon volt.